

C(Aз)1
A 40

آذربایجان ناغیلااری. آذربایجان دیلینده عرب
القیاسی ایله. ب. یازیچی. ۱۹۸۵.
۳۱۲ صفحه.

موضوع و مضمونجا مختلف اولان آذربایجان
ناغیلااری خلقیمیزین عادت و عئنه لرینی، معنوی
عالمینی، آرزو و ایسته گینی، اونون خارجی و داخلی
دشمنلره قارشى چوخ عسریک مبارزه سینى ئوگره نىك
ایچون زنگین ماتریال وئریر. ناغیلااردا هر جور
استعمارچیلارا، ظلمکارلارا، مفتخورلوغا، ایکی اوزلولوکه
قارشى عموم خلق نفرتی دویولور. ناموسلی، ساده
انسانلارین حیات طرزى، یارادیجى اسکی ترنم اولونور.

A40 **آذربایجان ناغیلااری.** آذربایجان
دیلینده عرب әлифбасы илә. Б., Јазычы,
1985. 312 с.

Китабда топланан нағыллар Нурәддин Сејидовун
тәртіб етдији китабдан көтүрүлмүшдүр.

A $\frac{4802000100-153}{M-656-05}$ 28-82

C(Aз)1

© Азербайжан нағыллары. Азербайжан, Баку, 1970.
© Јазычы, 1985.

ایکی قونشو وار ایلی. بیرین اری زورناچی. او بیرینین
 اری کاسب بیر پینهچی ایلی. کاسب کیشی نین آروادی بیر
 گون زورناچی نین آروادیله صحبت ائدیردی. بیردن آروادین
 اری تویدان کلیپ چوخلی بول. خونجا کتیردی. کاسب کیشی-
 نین آروادی ائوه قابیدان کیمی ارینه دئی:

- کیشی. گونو ماباحدان بیر زورنا آلاسان. گنیرسن
 تویلارا. ئوزگه لری نین اری کیمی سن ده بول قازانیب. خونجا
 گنیرسن.

کیشی دئی:

- آی آرواد. منیم یاشیم یئتمیشه چاتیب. بوندان سونرا
 زورناچی لیک ئوگره سم ده هیچ نه ییخماز. آتالار یاخشی
 دئیبلر. یئتمیشینده زورناچی لیک ئوگره نن گوروندا چالار.
 آرواد دئی

ار- آروادین ناغیلی

- من هیچ نه بیلیم. یا زورناچی اول. یا دا سنن
 بو شانیب گنیرم.
 کیشی گوردی آروادی چوخ ترسدی. دئدیگینن دونمیه-
 چک. چاره سی کسلیلی. گندیب بازاردان بیر زورنا آلی. کیشی
 فکرلشدی که زورنا چالماغی بیلیم. هیچ اولماسا سسی
 ایترمک اوچون بیر نقاره چی توتسون. اودور که. بیر نقاره چی
 تاپدی. دئمه بو کیشی ده نقاره چالماغی بیلیمیش.
 آرواد دئی:

- آ کیشی. نقاره چی دا تاپدین. بس نیه تویلارا

گنیرسن؟

کیشی دئی:

- آی آرواد. توی پیه سی کلیپ آدمی چاغیرماسا اورا
 گنیرلر.

آرواد دئى:

– بوخ. سن گئت كندلره قوی تانی سینلار. ائوده
 اوتورۇبسان نه بېلسینلر كه. سن زورناچی سان.
 كیشی نین علاجی كسیلدى. نقاره چی نی ده گوتوروب
 چىخدىلار بىر كندىن كنارىنا. اوره گېنده هر ايكیسی فكرلشدى
 كه. بىردن چال دئسلر نئىله ريك. سونرا ئوزلرینه اورهك
 وئردىلر كه. من چالا بېلمەسم ده بولدائىم چالار. داها
 بېلمىردىلر كه. هېچ بىرى چالماي باجارمىر.
 بونلار كلىب كندىن قبراغينا چاتاندا قارانلىق قارىشمىشى.
 ئوزلرى ده يورولموشولار. گوردىلر بىر بويوك سامان تاياسى
 وار. بورادا بىر آز اورانىپ دىنجلدیلار. آرادان بىر خېلى
 كئچمىش گوردىلر بىر آدام كلىدى. كئچمىش. اندازه سېتىن
 باشا دوشدىلر كه. بو كندىدا دىر. كندىدا سامانلىق بويرونده
 چومبىلېب او طرف بو طرفه بويلاندى. ائله بو وقت بىر قىز
 دا آستا – آستا كلىب اوتوردى كندىدا نىن يانيندا. باشلادىلار
 عشقنن. محبتن داتىشماغا.

قىز دئى:

– منىم تويومى نه وقت ايليه چكسن؟

كندىدا دئى:

– ايسته سن ائله بو ساعت.

قىز دئى:

– اوندا تئر ائله. داها من دوره بېلمىم.

زورناچی احوالاتى بئله كورنده بولدائىنا دئى:

– بوندان ياخشى فرست دوشمز. من زورنائى پوفله بىم.

سن ده نقاره نى وور.

زورناچی زورنائى پوفله دى. نقاره چی دا نقاره نى بركن

ووردى. قىز دېكسىنب دئى:

– دئيه سن بوردا چىن – شىباطين وار.

كندىدا دئى:

– چىن نه گزىر. من اولان يئره اونلار گلمز. يقين كهنه

سامانلىقىدا كندىن پيشىكلرى بېقىلېب بىولدائىم. آرادان بىر آز

كئچمىشى. صحبت تارادان قىزىشى.

قىز دئى:

– سن منى هاردا گوروب بگندىن؟

گندىدا دئى:

– توى دا اويناياندا گوروب بىند اولموشام. يامان قشنگ
سوزوردون. او گون منىم هيچ يادىمدان چىخمىر.

قىز دئى:

– كاش ايندى بىر سازانده اولايى. اوينايايدىم. تماشا
اىلبىردىن.

اىله بو وقت زورناچى نقارهچى به دئى:

– اده ظالم اوغلى. لاپ يثرىدىر. من زورنائى پوقلهچىم.
سن ده نقارهنى وور.

زورناچى زورنائى پوقلهدى. نقارهچى ده نقارهنى ووردى.
يازيقلار هيچ بىر هاوا بىلمىردىلر. دئيه باشلايدىلار پوقما
پوق. دارامبا – دارامب سالماغا. گندىدا گوردى بورادا نەسه
وار. قىزى دا گوتوروب سامانلىقدان قاچدى. هرەسى ئوز ائو. نە
گىتتى. بونلار قاچىپ گىتتىن سونرا زورناچى ايله نقارهچى
سامانلىقدان ياتىدىلار. سحر تىزدن دوروب سراغلاشا – سراغلاشا
گندىدانين ائوينى تاپىدىلار. قاپىنى دوگوب ايجرى كىردىلر.
سلام وئزدىلر.

گندىدا دئى:

– منە گوره نە قولموق؟

زورناچى دئى:

– گلميشيك كه. بىزىم حقىمىزى وئرسن.

گندىدا دئى:

– نە حق؟

زورناچى دئى:

– واللہ. اوتانيرام سويلەمگە. اما كىچىپ. گوك آجىب
دئىم. او گىجە سامانلىقدان سىزە توى چالان بىز ابدىك.
گلميشيك حقىمىزى آلان.

گندىدا او ساعت مطلبى باشا دوشدى گوردى كه. بونلارى
رانى سالماسا ائل ايجىندە بى آبير اولاجاق. اودور كه. دئى:

– ياخشى. دئىن گوروم توى حقى نئجه دىر؟

زورناچی دئدی،

— حقیقیز یوز تومن دیر.

کننداتین علاجی کسبلی. کتیریب یوز تومنی وئردی.
زورناچی ایله نقارهچی اورادان چیخیب آختارا — آختارا قیزی
دا تاپدیلا. کنندایا سویله دیکلرینی اونا دا دانیشدیلار.
قیز دا علاجسیر قالب یوز تومن وئریب دئدی:

— زورناچی قارداش. اما بو احوالاتی گرك هېچکیم
بیللمه سین.

زورناچی دئدی:

— خاتم. آرخابین اول. نه دوه گورموشیک. نه ده ایزین.
قیزین ائویندن چیخاندان سونرا زورناچی نقارهچی یوز
تومن وئریب یولا سالدی. قالانی نی دا کتیریب آروادینا وئردی.
بو خبر قونشوداکم زورناچیا جاتی. قونشو زورناچی نجه
ایلین چالانی ایسی. عمرونده بو قتر بول قارانامیشدی. اودور
که. گلیب کیشی به دئدی:

— آ کیشی. بو نه اولان ایشدیر. بو قتر پولو بیر گنجه
ده نجه قازاندین؟
کیشی دئدی:

— چوخ وارلی بیر توپا دوشمیشدیک. بو ائله بیر توی
ایسی که. هر آدم اورا دوشه بیلمزدی. بو توپا سامانلیق توی
دئیرلر

زورناچی کیشی نین سوزونتن هچنه باشا دوشه بیللمه دی.
چیخیب گئتدی.

یالانچی زورناچی نین آروادی اری نین چوغلی بول گنرمه—
سینه سئویندی. او دئدی:

— آ کیشی. بو قتر بول بیزه ئولنه کیمی بیدیر. داها
زورناچی لیقی بوراخ.

کیشی آروادین بو سوزلری نی ائشیدنده سئویندیگینن
بیللمه دی ئیله سین. او دئدی:

— آرواد. باخ باخشی فکرلشها. آدم سوزونون اوستونده
مرد اولار. سونرا دئسن گنت بیر ده زورناچی لیق ائله.
گنتمه جگم.

بلی، بو احوالاتدان ایکی - اوج ایل کچی. آرواد چوخ
 بدخرچ ایدی، پوللارین هامی سیتی داغیتدی. بیرینه بورج وئردی،
 بیرینه پای وئردی، پول تمام قورتاردی.
 - آ کیشی، کورورسن می توپا گتتمک نه قشنگ شی دیر،
 گتت بیر آز دا پول گتیر، پولوموز قورتاریب.

کیشی دئی:

- آرواد، من سنه وقتینده دئمیشم، داها هنج یشره گنده سی
 دکلم، ائله نوز بینه چی لیگمی ائله سم هامی سیندان یاخشی دیر.
 آرواد آجیق ائله ییب، ائله مهین کون شله - کوله سینی
 گوتوروب گتندی آتاسی نین ائوینه، آرواد ائله بیلیردی که،
 اری اونون دالیتجا کله جک، بیر آی کچی، بش آی کچی،
 کیشین خبر چیخما دی، آتا ائوینده آرواد باشلادی آه - اوف
 ائله ییب، داریمماغا، آخردا آتاسینی گونلردی اری نین یانینا که،
 گلیب اونو آپارسین،

کیشی دئی:

- من اونو او وقت ائوه گتیره رم که، او، پهلو انلیق

ئوگره نسین.

- آ، کیشی من سنی عقللی آدم بیلیردیم، ائله سوز
 دانیشیرسان که، بیتمیش توپوغون گولمگی گلیر، آروادین
 آلتیشندان آرتیق یاشی وار، قوجالیب اللن دوشن وقت
 دئیرسن که، پهلو انلیق ئوگره نسین.

- یاخشی دئییلر که، آدم نوز گوزونده تبری گورمور،
 ئوز گه نین گوزونده توکی سئچیر، بس سنن قیزین منه دئیبه -
 نده که، گتت زورناچی لیق ائله، اوندانیه دئمیردین که،
 آ بالا بیتمیش یاشیندا کیشی زورناچی لیق نجه ئوگره نه
 بیلر؟

قجا گوردی کیشی عقلی دیر،

گلیب قیزینا دئی:

- بالا، بوتون تقصیر لر ئوزونده دیر، دور نجه گلیب سن

ائله جه ده گتت ائوینه.

آرواد سهوینی باشا دوشدی، قابیدیب گللی ائوینه.